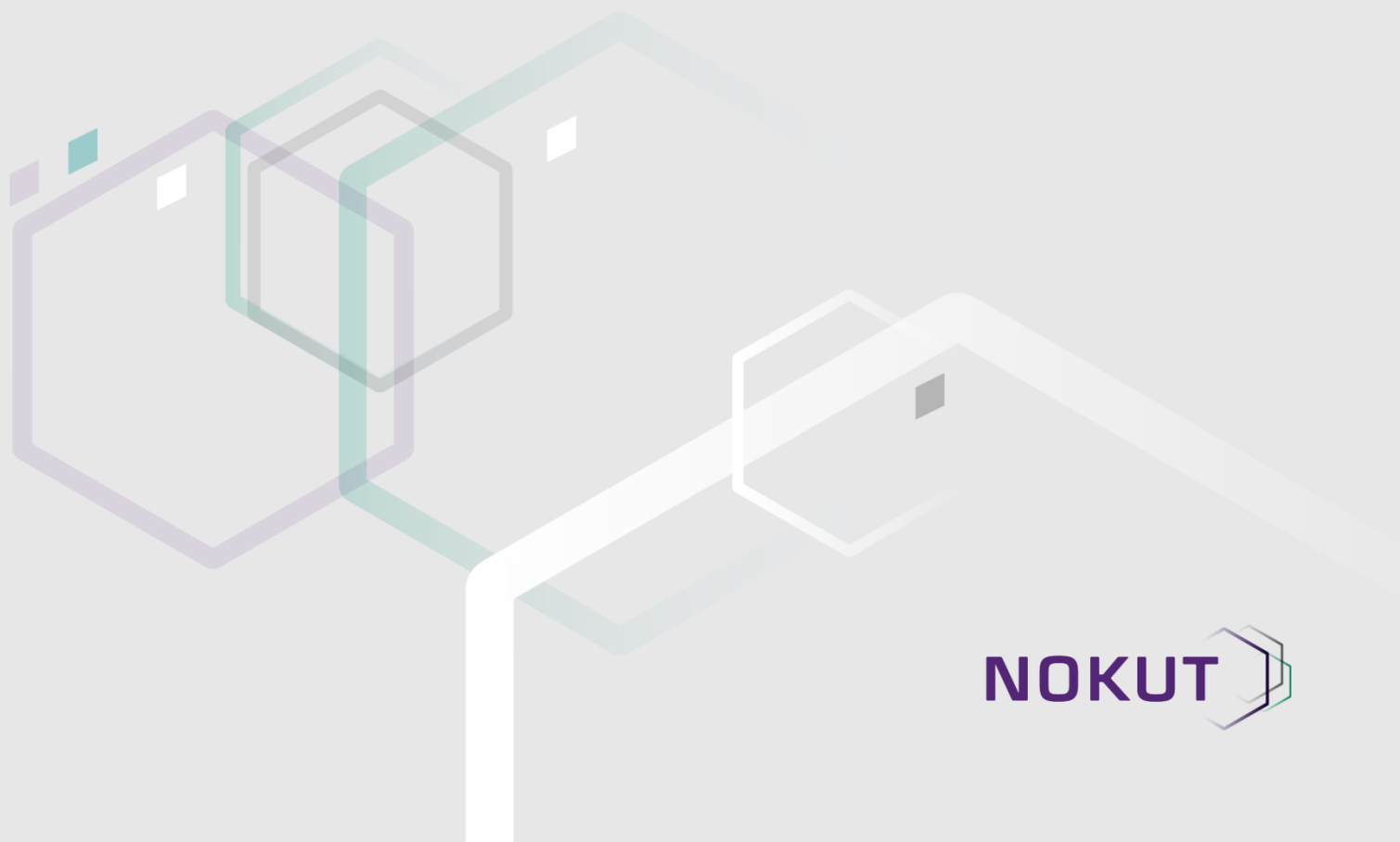

NOKUTs tilsynsrapporter

Ansgar Teologiske Høgskole

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Januar 2015

NOKUT

SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING - EVALUERING

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjøres blant annet gjennom å evaluere institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha dokumenterte interne systemer for kvalitetssikring av utdanningen. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert.

Institusjon:	Ansgar Teologiske Høgskole
Sakkyndige:	Cecilia Hultberg, Tom Lindstrøm, Helge Salvesen, Gina Helstad
Dato for vedtak:	10.2.2015
NOKUTs saksnummer	13/63

Forord

Ifølge lov om universiteter og høyskoler skal alle institusjoner som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert. Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar Teologiske Høgskole besøkte institusjonen 12.–13. mai 2014, og leverte rapporten 11. desember 2014.

Komiteen hadde følgende sammensetning:

- professor Cecilia Hultberg, Kungliga Musikhögskolan (leder)
- professor Helge Salvesen, Universitetet i Tromsø
- professor Tom Lindstrøm, Universitetet i Oslo
- student Gina Helstad, NTNU

NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Ansgar Teologiske Høgskole som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av rapporten fra den sakkyndige komiteen og uttalelsen til rapporten fra Ansgar Teologiske Høgskole. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 10. februar 2015, hvor følgende vedtak ble fattet:

System for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar Teologiske Høgskole godkjennes.

Lysaker, 10. februar 2015

Terje Mørland
Direktør

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten	1
2	Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Ansgar teologiske høgskole	2
3	Kvalitetssikringssystemet og NOKUTs evalueringskriterier.....	3
3.1	Mål, plan og ledelsesforankring	3
3.1.1	Presentasjon.....	3
3.1.2	Komiteens drøftinger og vurderinger	4
3.2	Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene - analyse, vurdering og rapportering	5
3.2.1	Presentasjon.....	5
3.2.2	Komiteens drøftinger og vurderinger	6
3.3	Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring - stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur	8
3.3.1	Presentasjon.....	8
3.3.2	Komiteens drøftinger og vurderinger	9
4	Konklusjon.....	10
5	Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet	11
6	Vedlegg.....	12
6.1	Program for sakkyndig komité's hovedbesøk ved institusjonen	12
6.2	Dokumentasjon mottatt fra Ansgar Teologiske Høgskole	13
6.3	Sakkyndig komité's mandat.....	13
6.4	NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen	14
7	Appendix: Uttalelse fra Ansgar Teologiske Høgskole til rapport fra sakkyndig komité	15

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv som, ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med denne type evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstillende kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonsbesøk. Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høyskole har bestått av:

- professor Cecilia Hultberg, Kungliga Musikhögskolan (leder)
- professor Helge Salvesen, Universitetet i Tromsø
- professor Tom Lindstrøm, Universitetet i Oslo
- student Gina Helstad, NTNU

Seniorrådgiver Ole Espen Rakkestad i NOKUT har vært komiteens sekretær. Komiteen besøkte institusjonen 12.-13. mai 2014. Ved besøket hadde komiteen samtaler med studenter, vitenskapelig ansatte (med og uten leder- og emneansvar), administrativt ansatte, representanter for studienemnda og høyskolens ledergruppe. Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Ansgar teologiske høgskole

Ansgar teologiske høgskole ligger i Kristiansand og driver utdanning og forskning innenfor fagområdene teologi, musikk, psykologi og interkulturelle studier. Institusjonen ble akkreditert som høgskole i 2011 og tilbyr i dag fire årsstudier, sju bachelorgradsutdanninger og to mastergradsutdanninger. Høgskolen hadde i 2013 om lag 200 studenter og 15 faglige årsverk, og er organisert som et AS under aksjeselskapskonsernet Ansgarskolen AS (de tre øvrige AS'ene under aksjeselskapskonsernet er Ansgar Drift og Eiendom AS, Ansgar Bibelskole AS og Ansgar Sommerhotell AS). Ansgar teologiske høgskole ble medlem av Universitets- og høgskolerådet i 2013. Systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved ATH ble godkjent av NOKUT for første gang i 2008.

Systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høgskole er gitt en samlet framstilling i dokumentet «Kvalitetssikringssystem» (tilgjengelig på institusjonens nettsider), og omfatter en rekke forskrifter, retningslinjer, rutinebeskrivelser, målformuleringer, maler mv. Den samlede dokumentmengden som er plassert under kvalitetssystemet er dermed stor – i utskrift omfatter systemet ca. 220 sider.

Systemet er strukturert rundt ni områder (kalt «fokusområder» eller «kvalitetsområder»):

- studietilbud
- studieveiledning
- akademiske ressurser og forskning
- studieadministrative tjenester
- internasjonalisering
- fysisk læringsmiljø og universell tilrettelegging
- studentvelferd og Ansgar Pluss
- styring og kontroll
- studentrådet

Høgskolen driver systematiske evalueringer av utdanningen i en årlig syklus, og disse gir grunnlag for årsrapporter fra bl.a. læringsmiljøutvalg, seksjonsledere, FoU-leder, eksamensinspektør og opptaksleder. Årsrapportene samles i studienemndas årsrapport om utdanningskvaliteten, som legges fram for og behandles av høgskolestyret.

Alle rapporter som genereres gjennom kvalitetssikringssystemet (KSS), samt studentundersøkelser og emne- og kursevalueringer, dokumenteres i en kvalitetsdatabase. Databasen er tilgjengelig for studenter og ansatte gjennom læringsplattformen itslearning. Ansvar for oppdatering og vedlikehold av KSS ligger hos høgskolens kvalitetsleder og studienemnda.

Avviksmeldinger kan sendes inn både av studenter og ansatte gjennom et skjema på høgskolens hjemmeside. Slike meldinger går direkte til kvalitetsleder som fører journal over innkomne meldinger og bringer dem til behandling i studienemnda. Kvalitetsleder melder tilbake til de(n) som rapporterer et avvik. Statistikk for avviksmeldinger skal inngå i årsrapporten om utdanningskvalitet.

3 Kvalitetssikringssystemet og NOKUTs evalueringskriterier

Den sakkyndige komiteen har i sitt mandat å vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet ved Ansgar teologiske høgskole som helhet er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen har derfor, i tråd med *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*, vurdert systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frambringer og de vurderinger av utdanningskvalitet som institusjonen selv gjør. Forskriftens fem evalueringskriterier er nedenfor behandlet i tre underkapitler.

3.1 Mål, plan og ledelsesforankring

I dette underkapitlet vurderes institusjonens kvalitetssikringssystem mot evalueringskriterium b:

b. Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov.

3.1.1 Presentasjon

I dokumentet «Kvalitetssikringssystem» redegjøres det innledningsvis for ansvarfordelingen i systemet. Roller og oppgaver er angitt for høgskolestyret, rektor, kvalitetsleder, studienemnda, læringsmiljøutvalget, seksjonsledere, forskningsleder, høgskolens lærere og studenter. Her heter det bl.a.:

Høgskolestyret

- Påser at ATHs utdanning og forskning holder høy kvalitet.
- Godkjenner høgskolens kvalitetssikringssystem.

Rektor

- Påser at ATHs utdanning, forskning og studieadministrasjon holder høy kvalitet.
- Møter i Studienemnda.
- Har ansvar for å utvikle og vedlikeholde kvalitetssikring på de områder som ligger under Ansgar Eiendom AS, og sørge for at systemet og tiltak blir tatt i bruk.

Kvalitetsleder

- Sørger for at ATH har og utvikler kvalitetssikringssystemer for virksomheten.

Studienemnda

- Ansvarlig organ for kvalitetssikring.
- Utvikler, vedlikeholder og godkjenner systemer og tiltak for kvalitetssikring av utdanningsaktiviteter på alle nivå.
- Påser at ATHs utdanning utvikles og evalueres i tråd med ATHs strategiske planer.

Høgskolens lærere

- Bistår seksjonslederne i arbeidet med implementering og utvikling av KSS.
- Gjennomfører evaluering av emner og kurs.
- Bistår seksjonslederne i evaluering og revisjon av emner og kurs.

Student

- Gjør bruk av tilbakemeldingsrutinene KSS legger opp til og bidrar i konstruktiv dialog om undervisnings, lærings- og evalueringsaktiviteter.

- Deltar i emne-, kurs- og programevalueringer.
- Bidrar aktivt i studentdemokratiet.

Under «Kvalitetssikringssystemets hensikt er:» er det satt opp seks punkter:

- å sikre at utdanningsvirksomheten, lærings- og studiemiljøet holder høy kvalitet
- å sikre utdanningens relevans i forhold til yrkesfeltet
- å sikre en stadig bedre kvalitetsutvikling
- å dokumentere om kvalitetssikringsarbeidet er tilfredsstillende og avdekker sviktende kvalitet
- å sikre kontinuerlige forbedringer av systemet
- å sikre et kvalitetssikringssystem som er brukerorientert og bidrar til selvinnsett og delaktighet hos involverte parter

For hvert tiltak/hver rutine i kvalitetssystemet er det referert hvilket kvalitetsområde det tilhører, mål for hovedområdet, og kvalitetsmål for tiltaket/rutinen. Kvalitetsmålene skal samsvare med målene i høyskolens strategiske plan.

Om revisjon av systemet heter det bl.a.: «Kvalitetssikringssystemet ved ATH er et dynamisk system under stadig bearbeidelse og utvikling. Det revideres ved behov i tillegg til regelmessig revisjon av systemet».

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Etter den sakkyndige komiteens oppfatning er mål, ansvar, prosesser og aktører i KS-systemet ved Ansgar teologiske høgskole beskrevet på en tilfredsstillende måte. Evalueringssopplegg og rapporteringsrutiner er tydelig presentert med «kvalitetsmål», «operativt ansvar», «beskrivelse av tiltak», «lenker og dokumenter», «kontroll/oppfølging» og «frist».

Komiteen er derimot i tvil om hvorvidt grepet med å legge en så omfattende mengde administrative dokumenter inn i systembeskrivelsen er vellykket. Dokumentet «Kvalitetssikringssystem» er på ca. 220 sider, hvilket innebærer en viss fare for at oversikten kan gå tapt og for at dokumentet blir vanskelig å anvende. Etter komiteens syn kunne dokumenter som retningslinjer, maler, skjemaer og reglementer med hell vært plassert utenfor selve systembeskrivelsen.

Komiteen mener at det vil være fordelaktig for institusjonen om studentene ved Ansgar teologiske høgskole melder seg inn i Norsk studentorganisasjon (NSO). Gjennom medlemskap i NSO kan studentene få faglig støtte i tillitsvalgtarbeidet, hvilket etter komiteens oppfatning vil kunne styrke studentdemokratiet og gjøre studentene til en sterkere støttespiller i høyskolens kvalitetsarbeid. Studentene ved alle de øvrige akkrediterte institusjonene i høyere utdanning i Norge er i dag medlemmer i organisasjonen.

3.2 Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene - analyse, vurdering og rapportering

I dette underkapitlet vurderes ATHs kvalitetssikringssystem mot evalueringskriterium c og d:

c. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier.

d. Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå.

3.2.1 Presentasjon

Informasjon om kvaliteten i Ansgar teologiske høyskoles studier genereres gjennom en rekke ulike evalueringer, prosedyrer og analyser i høyskolens system for kvalitetssikring. Blant annet:

- evaluering og revisjon av ATHs forskrift og tilhørende regelverk
- studentevaluering av emner og kurs
- prosedyre for evaluering av studier
- studentevaluering av emnekombinasjoner
- studentevaluering av vurderingsopplegget
- evaluering av avlagte eksamener og karakterfordeling
- semesteranalyse av studentdata fra rapportering
- evaluering av seksjonenes personalplaner, herunder systematisk opplegg for utvikling og vedlikehold av faglig kompetanse
- evaluering av de ansattes pedagogiske kompetanse
- evaluering av bibliotekets tjenester
- evaluering av ATHs nettsider
- evaluering av ATHs rekrutteringsarbeid
- evaluering og revisjon av opptak og opptakskrav
- årlig analyse av søkning og opptak
- ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene
- evaluering av samarbeidsavtaler med utenlandske studiesteder
- evaluering av tilrettelegging for internasjonalisering
- evaluering av universell tilrettelegging
- periodisk evaluering av kvalitetssikringssystemet

I systembeskrivelsen inngår også beskrivelser av «passive» aktiviteter (tiltak som fortsatt er på planleggingsstadiet), bl.a.:

- evaluering av studietilbudet (omfang og innhold i ATHs samlede studietilbud evalueres hvert år)
- studentevalueringer av studieprogram (av studenter i siste år på bachelor- og masterprogrammer)
- spørreundersøkelse blant arbeidsgivere og tidligere studenter
- brukerundersøkelse om ATHs informasjon, service og profesjonalitet med hensyn til studieadministrative tjenester
- evaluering av integrering og studiekvalitet for utenlandske studenter

Roller og ansvar for alle disse tiltakene er som beskrevet over (se kap. 3.1.2).

Seksjonslederne tar imot studentenes evalueringer, og oppsummerte resultater legges sammen med forslag til tiltak fram for studienemnda. Alle emner og kurs skal evalueres minst hvert tredje år. På studieprogramnivå ligger «Studentevalueringer av studieprogram» inne som en prosedyre i KS-systemet, men er markert som «passivt» - hvilket i henhold til systembeskrivelsen betyr at «tiltaket er fortsatt på planleggingsstadiet». Studienemnda har vedtatt en «Prosedyre for evaluering av studier ved Ansgar Teologiske Høgskole», der det heter at «Ekstern evaluering av studieprogrammene skal gjennomføres hvert 4. år». Vedtaket er ikke datert, og slik ekstern evaluering er ennå ikke gjennomført.

Rutinene rundt etablering av nye studier er beskrevet i «Prosedyre for etablering av studier ved Ansgar Teologiske høgskole», der det bl.a. heter: «Ansgar Teologiske høgskole har selv ansvar for å se til at oppbygging av egne studier oppfyller de samme kvalitetskriterier og standarder som ved NOKUTs akkreditering av studier». Ledelsen ved institusjonen opplyser at seksjonsleder(e), forskningsleder og rektor hittil gjerne har fungert som et ad hoc-utvalg i forbindelse med etablering av nye studier.

Studienemnda, FoU-rådet og læringsmiljøutvalget skriver årsrapporter om sin virksomhet etter mal angitt i kvalitetssikringssystemet. Disse rapportene inngår i grunnlaget for institusjonens samlede årsrapport om utdanningskvalitet.

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Etter komiteens syn har institusjonen gjennom sitt omfattende system for kvalitetssikring demonstrert at det legges ned en betydelig innsats for å hente inn dokumentert informasjon om kvalitet i studiene, slik kriteriene c og d foreskriver. Det er samtidig komiteens vurdering at det store antallet ”evalueringer” rommer aktiviteter av til dels svært ulik karakter, hvilket tidvis gjør dokumentasjonen av systemet vanskelig tilgjengelig og antakelig også unødvendig komplisert å bruke. Dette gir i neste omgang grunnlag for en viss bekymring for kvaliteten på den samlede informasjonen som høyskolen samler inn om kvaliteten i studiene.

Eksempelvis er det vesentlige forskjeller på opplegget for ”Studentevalueringer av emner og kurs” (1.2.3.2), med innsamlinger av spørreskjemadata fra et større antall respondenter, og f.eks. ”Evaluering av ATHs nettsider” som i praksis er en beskrivelse av en av markedslederens arbeidsoppgaver. Det finnes flere eksempler på slike ”evalueringer” som er oppgavebeskrivelser for, og/eller vurderinger som utføres av, enkeltpersoner/-roller. I andre tilfeller (f.eks. 4.4.1) dreier det seg om lederes løpende vurdering av behov for revisjon av regelverk/retningslinjer. Slik komiteen ser det har noen av kvalitetsrutinene mer karakter av å være huskelister enn evalueringsopplegg, hvilket gjør det uheldig å kalle dem alle for ”evalueringer”. Samtidig finnes rutiner som mer direkte ER huskelister/saksbehandlingsrutiner, og som ikke kalles evalueringer (f.eks. 4.5.1 «Kvalitetssikring av sensorer»), noe som gjør sammenhengen i systembeskrivelsen diffus. Andre ”evalueringer” har ikke noe eget grunnlag, men er parasittære på allerede eksisterende evalueringer (f.eks. 7.5.2 «Evaluering av læringsmiljø»).

Institusjonens praksis med å la beskrivelser av både aktive og passive tiltak/rutiner inngå i systembeskrivelsen gir god informasjon om institusjonens planer for videreutvikling av systemet, men gjør det etter komiteens oppfatning noe komplisert å få overblikk over hvilke rutiner som til enhver tid gjelder. Som et spesielt uklart tilfelle vil komiteen peke på forholdet mellom 1.2.3.2 ”Studentevalueringer av emner og kurs” og 1.2.4 ”Student og emneansvarlig lærers felles evaluering

av kurs og emne”, der det ved nærmere øyesyn framgår at disse evalueringene er alternativer til hverandre - uten at dette kryssrefereres i den enkelte evalueringsbeskrivelse.

På denne bakgrunn vil komiteen anbefale at institusjonen gjør en kritisk gjennomgang av systembeskrivelsen for KS-systemet med utgangspunkt i spørsmål som:

- Bør det skilles tydeligere mellom retningslinjer/rutinebeskrivelser som først og fremst sier noe om hva som skal gjøres og - på den annen side - vurderinger av hvor godt en aktivitet utføres?
- Bør ”evalueringer” avgrenses skarpere og forbeholdes for eksempel vurderinger der data samles fra flere kilder og rapporteres videre?
- Kan flere evalueringer slås sammen?
- Er det aktuelt å skille aktive og passive tiltak/aktiviteter tydeligere fra hverandre i systembeskrivelsen?

Etter det komiteen erfarer gjør institusjonen ikke systematisk bruk av midtveis-/underveisevalueringer i sine emner og kurs. Slike evalueringer (ofte gjort muntlig) er svært vanlige i sektoren, og er gjerne populære blant studentene, ettersom de gir en mulighet for å kunne bidra til justeringer som kan komme studentene umiddelbart til gode. Komiteen vil oppfordre institusjonen å se nærmere på hvordan midtveis-/underveisevalueringer kan innføres.

Komiteen merker seg som positivt at ATH i KS-systemet er tydelige på at etablering av nye studier på egen faglig fullmakt, og revidering av eksisterende, skal foregå i henhold til de samme standarder som NOKUT stiller ved sine akkrediteringer, dvs. at studietilbudene skal oppfylle kravene i studietilsynsforskriften. Etter komiteens syn burde imidlertid prosedyren ha inneholdt et innslag av ekstern fagfelleevaluering ved etablering av nye studier. Når nye studietilbud vurderes, er det viktig at man i tillegg til studiets innhold og utforming også drøfter dets relevans og målsetting. Komiteen har merket seg at det blant ansatte og studenter er en del usikkerhet knyttet til det nye bachelorstudiet i psykologi, både når det gjelder arbeidslivsrelevans og muligheter for videre studier. Komiteen anbefaler at høgskolen gjennomgår sine rutiner for å vurdere av nytten og samfunnsrelevansen til nye studier.

3.3 **Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring - stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur**

I dette underkapitlet vurderes høyskolens kvalitetssikringssystem mot evalueringskriterium a og e:

- a. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer.

- e. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

3.3.1 **Presentasjon**

I innledningen til systembeskrivelsen av kvalitetssystemet heter det at «Studentene skal være aktive deltagere i utviklingen av KSS». Roller og ansvarsfordeling i systemet for alle grupper og funksjoner er det ellers redegjort for under punkt 3.1.1 (over).

For kvalitetssikring av KS-systemet selv, er fem rutiner satt opp under 8.3: «Kvalitetssystemet»:

- kontinuerlig revisjon av kvalitetsmål, tiltak og ansvarsfordeling
- periodisk evaluering av kvalitetssikringssystemet
- kontinuerlig forbedring av kvalitetssikringssystemet
- informasjon til studentene om høyskolens kvalitetssikringssystem
- KS- systemets kvalitetsdatabase

Overordnet ansvar for disse rutinene er lagt til en kvalitetsleder. Under 8.3.2: «Periodisk evaluering av kvalitetssystemet», heter det at «Det gjennomføres en evaluering av kvalitetssikringssystemet hvert tredje år. Studienemnda fatter nødvendige vedtak i forbindelse med revisjonen».

Gjennom institusjonens kvalitetsdatabase er det lagt til rette for et forbedringsarbeid bygget på tidligere erfaring. I beskrivelsen heter det: ”Dokumentasjonen skal være en ressurs for kontinuerlig forbedring, og kvalitetsdatabasen skal brukes til et kritisk tilbakeblikk på utviklingen av KSS”.

Årsrapportene viser at tiltak som er iverksatt på bakgrunn av forslag i årsrapportene, følges opp i de følgende års rapporter. I årsrapportene gjøres det også en vurdering av hvert av de ni kvalitetsområdene i henhold til en trepunktsskala, der hvert område vurderes som *godt utviklet*, *middels utviklet* eller *lite utviklet*. «Vurderingen av det enkelte område skjer ut fra hvor mange tiltak som er beskrevet eller godkjent, hvor mange av tiltakene som er aktive og implementert og tilgang til kvalitetsdata som framkommer av systemet». I den siste tilgjengelige årsrapporten (for 2012-13) er fem områder vurdert som *godt utviklet* (studietilbud, studieveiledning, akademiske ressurser og forskning, studieadministrative tjenester, og styring og kontroll), mens fire er vurdert som *middels utviklet*.

3.3.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

I sin siste årsrapport om utdanningskvalitet sier institusjonen «... det har etablert seg en kvalitetstenkning og kvalitetskultur på mange områder av skolens virksomhet. Samtidig er det fortsatt et stykke igjen før systemet står ferdig med kvalitetssikringsrutiner og kvalitetsindikatorer for alle kvalitetsområdene».

Komiteen har merket seg at institusjonen jobber seriøst med tiltak når det gjelder kvalitetsutfordringer som gjentatte ganger har kommet opp gjennom årsrapportene om utdanningskvalitet, slik som strykprosent/egeninnsats og internasjonalisering.

Samtidig er det komiteens vurdering at ATH bør jobbe videre med å få på plass et aktivt system for innhenting av kvalitetsdata og med kvalitetsvurderinger på et overordnet nivå. Det siktes her særlig til den drøftingen av institusjonens samlede studieportefølje som det legges opp til under systembeskrivelsens 1.2.1 "Evaluering av studietilbudet". Komiteen ser mange gode ansatser i denne beskrivelsen, men ser også at den er merket "passiv". Komiteen vil oppfordre til at rutinen ganske raskt gjøres "aktiv", eller at innholdselementene i beskrivelsen av tiltaket anvendes i en annen sammenheng.

Likeledes vil komiteen oppfordre institusjonen til å jobbe videre med de planer som foreligger for å skaffe seg et bedre bilde av hvor høyskolens kandidater havner etter fullførte studier. Et opplegg for «Spørreundersøkelser blant tidligere studenter og arbeidsgivere» er foreløpig listet som "passivt" under 1.5.1, men bør etter komiteens mening gjennomføres ganske raskt, da undersøkelsen kan gi viktig informasjon som grunnlag for videre fagutvikling og studieporteføljeforvaltning. Til dette bildet hører også avklaringer med hensyn til den øvrige utdanningssektoren. Studentene bør kunne gis tydelig beskjed om hva utdanningene ved Ansgar kvalifiserer for med hensyn til opptak ved andre læresteder.

4 Konklusjon

Systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høyskole er i sin nåværende form et velutviklet, om enn noe omfangsrikt, system, og er etter komiteens syn tilfredsstillende implementert i organisasjonen som helhet. Studentenes muligheter for medvirkning i systemet er ivarettatt, og studentene har gjennomgående akseptable kunnskaper om systemet og den evalueringspraksis som inngår i dette. Komiteen har registrert en overveiende positiv holdning fra studenter og tilsatte til kvalitetsarbeidet og til institusjonen generelt, og det er komiteens inntrykk at systemet bidrar til å utvikle kvalitetskulturen i institusjonen.

Etter komiteens vurdering har høyskolen i arbeidet med å revidere sitt system tatt hensyn til anbefalingene fra NOKUTs evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen i 2008.

Systemet frambringer etter komiteens syn tilstrekkelig dokumentasjon til å gi høyskolens ledelse et godt grunnlag for å vurdere studiekvaliteten ved høyskolen. Kvalitetsdatabasen er positivt element som bidrar til institusjonell læring.

Systemet fremmer bred deltakelse i kvalitetsarbeidet, og ansvar og roller i systemet er tydelig definert. Institusjonen erkjenner at det ved en så vidt liten institusjon, med forholdsvis tette bånd mellom studenter og ansatte, kan være utfordrende å forholde seg «systematisk» til studentene. Etter komiteens syn har Ansgar teologiske høyskole gjennom sitt system for kvalitetssikring av utdanningen lagt et godt grunnlag for å klare dette.

Komiteens vurdering er at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høyskole er tilfredsstillende, og anbefaler at det godkjennes.

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet

Med utgangspunkt i de vurderinger som er gjort av systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høyskole, har komiteen følgende anbefalinger for videre utvikling av institusjonens kvalitetsarbeid:

- Høgskolen bør gjennomgå beskrivelsen av sitt system for kvalitetssikring langs de linjer som er angitt i kap. 3.2.2 (over) med henblikk på større tydelighet og mulig effektivisering.
- Innføring av midtveiseevalueringer som en hovedregel bør vurderes.
- Høgskolen bør se på muligheter for å få høgskolestyret mer direkte engasjert i faglig utvikling.
- Komiteen vil oppfordre institusjonen til å realisere den vedtatte prosedyren for ekstern evaluering av studieprogrammene, og sørge for at slik evaluering gjennomføres i løpet av rimelig tid.
- Den planlagte spørreundersøkelsen (nå en «passiv» rutine) blant arbeidsgivere og tidligere studenter om relevansen av studiene, bør implementeres så raskt som mulig.
- Komiteen anbefaler at studentene oppfordres til å melde seg inn i Norsk studentorganisasjon (NSO), men mener også at institusjonen uansett bør legge bedre til rette for opplæring og tidsressurser for studentdemokratiet.
- Institusjonen oppfordres til å følge opp egne planer for pedagogisk utviklingsarbeid.

6 Vedlegg

6.1 Program for sakkyndig komité's hovedbesøk ved institusjonen

Mandag 12. mai

Tid	Intervju/møte med	Deltakere
09.00 – 10.15	Internt møte	Komiteen
10.30 – 11.30	Institusjonens ledergruppe	Seksjonsledere, forskningsleder, studiekonsulent
11.30 – 12.30	Lunsj	Komiteen
12.45 – 13.30	Studienemnda	
13.45 – 14.30	Internt møte	Komiteen
14.45 – 15.30	Adm. ansatte	Kvalitetsleder, eksamensinspektør/opptaksleder, bibliotekar, studentpastor, markedsleder, studiekonsulent
15.45 – 16.30	Vitenskapelig ansatte I	Professorer, førsteamanuensis, førstelektor, høyskolelektor, stipendiat

Tirsdag 13. mai

Tid	Intervju/møte med	Deltakere
09.00 – 09.30	Internt møte	Komiteen
09.45 – 10.30	Studenter (tillitsvalgte)	Studentrådsleder, studenter
10.45 – 11.30	Vitenskapelig ansatte II	Seksjonsledere, forskningsleder, førsteamanuenser, dosent, stipendiat
11.30 – 12.30	Lunsj	Komiteen
12.45 – 13.30	Studenter (ikke tillitsvalgte)	Studenter
13.45 – 14.30	Internt møte	Komiteen
14.45 – 15.00	Oppsummerings- og tilbakemeldingsmøte	Ledergruppe: Seksjonsledere, forskningsleder, studiekonsulent
15.15 – 16.00	Internt møte	Komiteen

6.2 Dokumentasjon mottatt fra Ansgar Teologiske Høgskole

- *Presentasjon av ATH med oversikt over studietilbudene*
- *Status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet*
- *Presentasjon av institusjonens system for kvalitetssikring*
- *Skjematisk oversikt over kvalitetssikringssystemet*
- *Årsrapporter om kvalitetsarbeidet*

6.3 Sakkyndig komité's mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet
- dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen
- komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Evalueringkriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften).

Kapittel 6 Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring av utdanningen

§ 6.1 NOKUTs evalueringkriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

- a. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,
- b. Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,
- c. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,
- d. Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,
- e. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.

7 Appendix: Uttalelse fra Ansgar Teologiske Høgskole til rapport fra sakkyndig komité

Ansgar College and Theological Seminary

NOKUT
Att. Saksbehandler Ole Espen Rakkestad
Drammensveien 288
Postboks 578
1327 Lysaker
postmottak@nokut.no

ANSGAR TEOLOGISKE HØGSKOLE (ATH) – EVALUERING AV SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING AV UTDANNING – UTTALELSE

Ansgar Teologiske Høgskole mottok den sakkyndige komiteens evalueringsrapport om system for kvalitetssikring av utdanning ved institusjonen datert 15. desember 2014. ATH merker seg med tilfredshet at den sakkyndige komiteens "vurdering er at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Ansgar teologiske høgskole er tilfredsstillende, og anbefaler at det godkjennes".

ATH er en akkreditert privat høyskole som driver utdanning og forskning innenfor fagområdene teologi, psykologi, musikk og interkulturelle studier. Systemet for kvalitetssikring av utdanningen har en sentral plass i institusjonens kvalitetsarbeid og systemet skal bidra til en kontinuerlig utvikling av kvalitetskulturen ved høyskolen. I arbeidet med å revidere systemet de siste årene har det vært viktig for ATH å ta hensyn til de anbefalinger som ble gitt av de sakkyndige i forbindelse med NOKUTs evaluering av system for kvalitetssikring av utdanning i 2008.

ATH gis anledning til å gi sine kommentarer til rapporten før NOKUTs styres behandling. ATH vil i det videre kvalitetsarbeid, videreutvikle og revidere systemet i henhold til de anbefalingene som er gitt av de sakkyndige i deres rapport. Det vil i løpet av vårsemesteret 2015 utarbeides en tidsplan for hvordan og når de ulike anbefalingene skal utvikles og implementeres. Det vil umiddelbart tas tak i prosedyren for ekstern evaluering av studieprogrammene og spørreundersøkelsen blant arbeidsgivere og tidligere studenter for å implementere disse så raskt som mulig.

Det vil være viktig også i videreutviklingen av systemet for kvalitetssikring av utdanningen, at systemet fremmer bred deltakelse i kvalitetsarbeidet av både ledelse, studenter og ansatte og at ansvar og roller i systemet tydelig defineres.

ATH vil til slutt uttrykke tilfredshet med de sakkyndiges anbefalinger og råd med hensyn til videreutvikling av kvalitetsarbeidet ved institusjonen, noe som gir høyskolen mulighet for ytterligere å skjerpe sitt fokus på og videreutvikle kvalitetskulturen ved institusjonen.

Kristiansand, 23. januar 2015

Harald Nygaard
rektor

Erling Hellum
styreleder

Thorkild Bruhn
kvalitetsleder